

Läroböcker och hjälpmedel

Lärobok - *Genki I, Genki II, An integrated approach to intermediate japanese*

Dessa är en bra start. Genki-böckernas grundidé är att färdigheter i att läsa, skriva och tala bör utvecklas i jämnt takt utan att någon del blir lidande. Grammatikförklaringarna är koncisa men likväl tydliga, och övningarna i slutet av varje kapitel är mycket givande.

Visserligen är många övningar utformade för att fungera i klassrummet, men de flesta går ändå att gå igenom på egen hand. Serien fungerar bra för självstudier. Det finns CD-skivor till böckerna som kan köpas separat, men de är förhållandevis dyra.

Lärobok för kanji - *Remembering the Kanji I, II, Kanji study cards*

Dessa två böcker lär på ett systematiskt sätt ut, inte bara de japanska tecknen, utan även en metod att memorera dessa. Första boken (av vilken del ett kan läsas gratis på Internet – se länk 1 nedan) introducerar tecknen i den ordning de är lättast att lära sig skriva och förstå. Efter att ha gått igenom den första boken har man lärt sig att känna igen, skriva och förstå alla ca 2000 kanji i dagligt bruk.

Den andra boken lär ut uttalen på alla dessa kanji. Detta görs så systematiskt som möjligt genom att iaktta att vissa återkommande delar av kanji alltid eller ofta bestämmer tecknens ljud. Alla tecken som har en sådan gemensam del delas in i en grupp som sedan lärs som en enhet. Varje bok lär således ut tecknen i den ordning som är optimal för att understödja lärandet av skrivsätt och betydelser (dessa hänger till viss del ihop) respektive uttal, och detta är unikt för dessa böcker.

Om man väljer den här metoden att studera kanji bör man vara inställd på att lära sig alla ca 2000. Detta eftersom metoden inte introducerar kanji i en ordning som bestäms av hur vanliga de är, samt att man studerar uttal först efter att man lärt sig att skriva och förstå alla 2000. Om man bestämt sig och har viljestyrkan har man dock mycket att tjäna! *Kanji study cards* är s.k. flashcards, dvs. Kom-ihåg-kort, för samtliga tecken i de båda böckerna.

Författaren förslår i böckerna att man tillverkar sina egna kort och ger instruktioner för detta. Det är en besparing, men tar mycket tid i anspråk.

Uppslagsbok för ord - *Kodansha's Furigana Japanese Dictionary*

Detta uppslagsverk går att köpa i en volym eller två stycken som motsvarar eng-jp och jp-eng. Mest hjälp har man kanske av eng-jp delen då det finns många exempel som kan vara användbara när man vill formulera något i tal eller skrift. För uppslag av japanska ord och uttryck kan man med fördel även använda sig av t ex. websajten *wwwjdict* eller programmet *JWPce* (ett mycket bra program).

Ett annat alternativ är att köpa en *WordTank*, dvs. ett elektroniskt lexikon. En sak som kan vara värd att tänka på, är att ett visst mått av svårighet och motstånd att slå upp ord är en extra morot för att lära sig komma ihåg dem. Se länkar nedan.

Uppslagsbok för kanji - *NTC's New Japanese-English Character Dictionary*

Det verkar inte finnas några andra uppslagsverk som ens kommer i närheten av detta. Ofta nämns Nelson, men det är mest användbart för att slå upp specifika ord och användningar av kanji. Om man vill kunna slå upp kanji för studieändamål och snabbt skaffa sig en bild av ett teckens grundbetydelser och hur det används i alla de sammanhang där det brukar förekomma, då verkar NTCs lexikon vara långt överlägset.

Bland de viktigaste fördelarna hör att betydelserna är uppdaterade till att motsvara den moderna användningen, att stort fokus ligger på att förklara hur specialbetydelser anknyter till grundbetydelsen, samt att det finns en kanjisynonymfunktion. Synonymfunktionen gör att man snabbt kan identifiera de tecken vars betydelse liknar det tecken man slagit upp. Samtidigt får man genom de engelska översättningarna förklaringar av nyansskillnader mellan dem och kan således se båda likheter och olikheter. En allvarlig

nackdel, som dock verket delar med de flesta uppslagsböcker för kanji, är användningen av romaji istället för furigana.

Istället för NTC's kanjiuppslagsbok kan man också köpa *The Kodansha Kanji Learner's Dictionary* av samma författare. Den är mer portabel men har bara 2000 istället för de 3000 kanji i det större verket och saknar även den mycket användbara synonymfunktionen hos det större. Hela uppslagsverket finns också i en elektronisk version.

Uppslagsbok för grammatik - *A Dictionary of Basic Japanese Grammar*

En referens över grundläggande japansk grammatik. Den innehåller mycket tydliga förklaringar och klargörande exempel och rekommenderas varmt. Boken har också en efterföljare, *A Dictionary of Intermediate Japanese Grammar*, som innehåller referenser till den första.

Svenska böcker

Det finns också minst tre svenska böcker som alla har sina problem.

- **Japansk språklära** - grammatisk översikt. Jag läste den för att komma igång, men att läsa den ger mest passiv kunskap av grammatiken - vilket i och för sig kan vara bra i början. Som referensverk är grammatikboken ovan helt överlägsen.
- **Japansk syntax** - en bok med mycket grammatiska termer (ofta uttryckta på japanska). Känns bitvis litet svårt att hänga med i om man inte kan materialet redan i förväg. Den ger dock intressanta jämförelser av svenska och japanska. Ett stort minus är frånvaron av register - det går inte att slå upp något i den.
- **Japansk Ordlista** - ordlista för översättning mellan japanska och svenska. Jag har inte använt denna, men har hört att den inte är speciellt bra eller komplett. Förmodligen är det bättre att satsa på Kodanshas böcker här ovan samt använda gratisresurser på Internet.

Jag har inte riktigt bestämt mig - vad är budgetvarianten?

För att bara komma igång rekommenderar jag att man först försöker lära sig hiragana, eventuellt även katakana, med hjälp av information och hjälpmedel som finns på Internet. Sedan kan man skaffa *Genki I*. När man börjar bli övertygad om att man kommer att satsa på språket kan man läsa första delen av *Remembering the Kanji I* online (länken nedan). Om man sedan finner att man tycker om *Remembering the Kanji I*, kan man köpa boken och eventuellt beställa kanjikorten (vilka dock ganska dyra).

Båda dessa böcker är mycket bra, men ger inte mycket historisk bakgrund till hur det japanska språket och skrivsystemet är uppbyggda i stora drag. Det finns dock många bra källor på Internet som behandlar det. Jag rekommenderar även att man laddar hem gratisprogrammet JWPce, beskrivet här ovan.

Tips och råd

Bestäm dig för en lärobok som du tycker om och koncentrera dig på den. Ibland behöver man leta information från olika källor och på Internet, men det är bäst att försöka använda och utgå från en källa som har ett bra upplägg.

Lyssna mycket på ordentlig japanska, oavsett om du inte förstår ett ord. Anime kan vara nog så underhållande, men består ofta av en väldig blandning av olika dialekter, artighetsnivåer och uttryckssätt. Själv lyssnade jag på kassetband med inlästa japanska folksågor, *mukashibunashi*, som jag lånat på bibliotek. Det finns även en del resurser på nätet med varierande kvalitet, t ex. Hayamimi net "free reading service" (se länk nedan). Texter som är inlästa med inlevelse är bra efter de är underhållande att lyssna på även om det är stora delar som man inte förstår. Ett bra tips är att spela över på en MD eller MP3-spelare som man kan bära med sig.

Om man använder sina lediga stunder till att lyssna eller läsa, blir det sammantaget mycket tid.

Var noggrann med uttal i början (dock inte överdrivet), det lönar sig senare.

Det är övning som ger färdighet, inte grammatisk förståelse. I början trodde jag alltför mycket att det skulle gå att lära sig att tala och skriva genom att förstå grammatiken, men i själva verket är det genom att härma, göra övningar och lyssna man lär sig nästan allt.

Undvik romaji till varje pris. Romaji gör det visserligen lättare att komma igång, men försvårar kraftigt ens möjlighet att uppfatta japanskans rytm och att memorera ord.

Länkar

Första delen av *Remembering the kanji I* av James Heisig:

<http://www.ic.nanzan-u.ac.jp/SHUBUNKEN/publications/miscPublications/pdf/RK4/RK4-00.pdf>

WWWJDic:

<http://www.csse.monash.edu.au/~jwb/wwwjdic.html>

JWPce:

<http://www.physics.ucla.edu/~grosenth/jwpce.html>

Hayamimi net "free reading service":

<http://hayamimi.net/~hayamimi/roudoku/english/menu.html>